

то дързостъта господарът има нужда да възнагради въ смутната на войната! Никога народъ не е имал царь завоевателъ безъ да не пострадае много за неговото честолюбие. Единъ завоевателъ, опоенъ отъ славата си, съсыпва почти еднакво своя побѣдителъ народъ колкото и побѣденътъ народы. Единъ владѣтель който е лишенъ отъ качествата потрѣбни въ мирно време той, не е въ състояніе да направи своите подданици да вкусатъ плодовете на една война благополучно свършена: той прилича на човѣкъ, който бы защитилъ своята нива отъ съсѣда си, и който даже бы освоилъ тѣзи на своя съсѣдъ, но който не умѣе ни да я работи, ни да я сѣе за да събере отъ нея жетва. Такъвъзи човѣкъ са вижда роденъ да развали, да опустошава, да съсыпва свѣта, а не да направи единъ народъ благополученъ чрезъ едно мѫдро управление.

„Да додемъ сега на миролюбивия царь. Наистина той не е способенъ за голѣмы завоеванія; сирѣчъ той не е роденъ да нарушава благополучието на народа си отъ желаніе да побѣди други народы, които не сѫ подчинени нему отъ правосѫдіето; но ако отъ истина е способенъ да управлява въ мирно време, той има сичкытъ качества нуждни за да тури народа си въ безопасно положение срѣщо непрѣятелитъ си. Ето какъ: той е справедливъ, умѣренъ и обходителенъ съ своите съсѣди; той не предпрѣма никога противъ тѣхъ нищо което бы могъло да наруши мира: той быва вѣренъ въ съюзничествата си. Съюзниците му го обичатъ, нематъ боязнь отъ него, и иматъ пълно довѣrie къмъ него. Ако той има иѣкой съсѣдъ беспокоењ, вироглавъ, и славолюбивъ, тогази сичкытъ други съсѣдни царе, които са бойкти отъ този беспокоењ съсѣдъ, и които нематъ никаква зависътъ къмъ този миролюбивъ царь, пристъединяватъ са на този миролюбивъ царь и го не оставятъ да бѫде угнетенъ. Неговата честность, неговата искренност, неговата умѣренность го правїжтъ посредникъ на сичкытъ държави които сѫ около неговата. Когато предпрѣимчивътъ царь е умразенъ на сичкытъ други, и съкоги изложенъ на тѣхното съюзничество, този има славата да е като баща и настойникъ на сичкытъ други царе. Ето преимуществата, които той има на вѣнь.